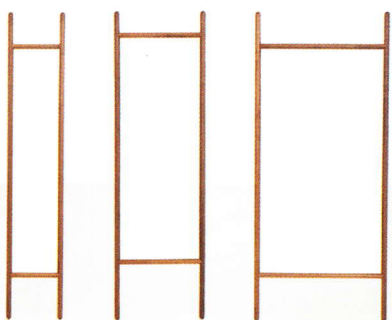

Zeg je design uit China, dan denk je aan een nep-Eames of een namaak-Le Corbusier. Maar niet lang meer. China is in opkomst als echt designland met eigen topontwerpers. Net als Brazilië, Turkije en Polen trouwens. tekst JEROEN JUNTE

Nieuws uit China

◀ 'Extend Mirrors', Neri & Hu.

▶ Tapijten van From Turkey With Love.

◀ Stoel van geperst papier en porseleinen tafel van From Yuhang.

PONTIFICAAL OP DE ZONA TORTONA, het drukste en meest commerciële gedeelte van de jaarlijkse meubelbeurs in Milaan, stond dit voorjaar een collectie eigenzinnige meubels met de naam 'From Yuhang'.

Een eetstoeltje met een houten frame had wel iets van de beroemde 'Plastic Chair' van Ray & Charles Eames, alleen was de zitkuip gemaakt van geperst bamboepapier. Er stond een houten tafel naast met een maagdelijk witte bovenkant, die bij nadere in-

spectie van porselein bleek. Topstuk was een ranke loungestoel met een ragfijn onderstel, de zitting afgewerkt met een stugge stof van palmdraden. Maar wat vooral bijzonder was: voor het eerst was er een complete Chinese meubelcollectie in Milaan te zien. Topdesign uit China: je kon erop wachten, want het land telt meer dan vierhonderd designscholen en meer dan honderdduizend ontwerpers. Ook een designlabel als Moooi van de Nederlander Marcel Wanders laat al een

deel van de collectie in China maken. 'China heeft uiteraard een lange en rijke culturele traditie', zegt Ingeborg de Roode, conservator Industriële Vormgeving van het Stedelijk Museum in Amsterdam. 'In het Westen kennen we vooral het Ming-porselein, maar al in de 7de eeuw na Christus werd er fantastisch aardewerk gemaakt, met unieke kleuren en vormen. Ook in het gieten van brons, in houtbewerking en kalligrafie liep China ver voor. Een materiaal als

◀ Lamp van From Yuhang.

▶ Tapijt en kussens van Juli Hara (From Yuhang).

▶ Lounge chair 'Throne' van Autoban.

ed van afval-
t uit de
la's van
ando & Hum-
co Campana.

bamboe raakt nu meer en meer in
ang als een duurzaam alternatief
r hardhout. Ambachtelijke tradi-
worden herontdekt.
bekendste Chinese ontwerpers zijn
der twijfel Neri & Hu. Rossana Hu
Lyndon Neri ontwerpen meubels
r onder meer Classicon, BD Barce-
a en Moooi. In Shanghai opende
echt paar de eerste designwinkel
China, Design Republic. 'Ze zijn
den opgeleid in het Westen, dat
nt terug in hun kosmopolitische

stijl, in de heldere lijn van hun ont-
werpen,' zegt Liselot Baarsma, de Ne-
derlandse dealer van het Portugese
merk De La Espada waarvoor Neri &
Hu een collectie ontwierp. 'Maar heel
subtiel sijpelen invloeden van de
Chinese cultuur door. De 'Extend
Mirrors' doet denken aan de traditio-
nele kamerschermen van bamboe. De
'Opium Sofa' is gebaseerd op de lage
ligbanken uit de vorige eeuw.
Opmerkelijk aan Neri & Hu is ook de
lichtvoetige toon. Voor Moooi ont-

wierpen ze een familie van koddige
rode krukjes die ze de 'Common
Comrades' noemen. De gevlochten
lampenkap 'Emperor' (voor Moooi)
doet ook zonder die naam denken aan
een kooi voor een nachtegaal.

**Subtiel
sijpelen
invloeden
van de
Chinese
cultuur
door**

Braziliaanse feel

China is niet de enige opkomende
economie die zich manifesteert in de
internationale designwereld. Brazilië
heeft al naam gemaakt als leverancier
van spannend en eigentijds design. →

▲ Theeservies van From Yuhang.

► 'Palm Chair' van From Yuhang.

► Stoel 'Nest' van Autoban.

► De 'Woody' van Autoban.

'Het is een land van extremen. Het is gevaarlijk, zowel in de sloppenwijken als in het Amazonegebied. Maar het is ook vrolijk en levenslustig. Die uitersten zie je terug in het design', zegt Pieke Bergmans, die deze zomer werd verkozen tot Designer Of The Year in Brazilië.

Dat de keuze op deze Nederlandse ontwerper viel, is geen toeval. Bergmans maakt expressieve glasobjecten met natuurlijke vormen die aansluiten bij een Braziliaanse *feel*. Daarbij is het land erg naar buiten gericht, aldus de ontwerper. 'Brazilianen staan te popelen om mee te doen met de rest van de wereld.' Onvermijdelijk komt het in elk gesprek over design uit Brazilië op de broers Fernando en Humberto Campana. Nog ver voordat Piet Hein Eek het sloophout ontdekte, maakte dit duo al stoelen van afvalhout in de favela's. De broers zijn wereldberoemd, maar hun vaderland blijft een onuitputtelijke

Voordat Piet Hein Eek het sloophout ontdekte, maakten Brazilianen al stoelen van afvalhout

bron van inspiratie. Van afgedankte reepjes vloerbedekking naaien ze de stoel 'Sushi'. Een kledingkast heeft een gordijn van lange slierten jungleriet als deur. Het is design met de kleurrijke pracht en praal van de samba-optocht, de wrange tegenstelling tussen arm en rijk als het straatleven in São Paulo en dezelfde overrompelende informaliteit als de sociale omgangsvormen op een voetbalveld. Kortom, door en door Braziliaans. Het 'Campana'-effect op het Braziliaanse design kan niet worden overschat, meent Bergmans. 'In de ontwerpwereld wordt bij Brazilië meteen gedacht aan vrolijke en ongedwongen meubels.'

Turkse twist

Ook in Turkije – nog zo'n opkomend designland – is het pad geëffend door één ontwerpstudio, van een echtpaar: Autoban. Al vrij snel na de oprichting van hun gezamenlijke studio in 2003

ontpoppen Seyhan Özdemir en Sefer Caglar zich als de grootleveranciers van hippe interieurs voor hotels en restaurants in Istanbul.

Autoban ontwerpt ook al meubels voor De La Espada en brengt in eigen land een bescheiden collectie op de markt. De stijl is een mix van Ottomaanse chic en eigentijds kosmopolitisme, aldus Liselot Baarsma van Suite Wood, ook dealer van Autoban. 'Mensen voelen zich er meteen bij op hun gemak. Tegelijkertijd heeft Autoban een eigen stijl. Het is modern met een zweempje nostalgie. Stijlglossy's als *Wallpaper* lopen ermee weg.'

In Europa duikt de naam Autoban pas de laatste jaren op: grootschalige export van in Turkije geproduceerde meubels is nog wat lastig. Maar in het land zelf zijn de echtelieden beroemdheden. Baarsma: 'Speciaal voor de thuismarkt laten ze bijzondere ontwerpen in kleine oplagen maken bij

◀ Lamp 'Emperor'
van Neri & Hu.

▼ Stoelen en
lampen van From
Yuhang.

▼ Sofa 'Opium'
van Neri & Hu.

'De Polen hebben zo'n ontzettende zin in de toekomst'

kleine productiehuizen in Turkije. De kwaliteit is niet constant, omdat er vaak moet worden gewisseld van producent. Maar als je exclusief design levert, moet bijvoorbeeld de consument ervan verzekerd zijn dat elke stoel er exact hetzelfde uitziet. Nou, dat gaat niet zo snel. Daar komt bij dat lampen van deze fabriekjes niet voldoende gecertificeerd zijn voor de Europese markt.

Met tapijten loopt het in dat opzicht soepeler. Het merk From Turkey With Love (FTWL) heeft een collectie traditionele tapijten met een eigentijdse twist. 'In kleine dorpen ruilen we oude tapijten tegen nieuwe. Deze tapijten, soms wel tachtig jaar oud, worden vervolgens gebleekt of geverfd, wat een bijzonder effect geeft', zegt oprichter Eva van Erp. 'Als ze te versleten zijn, worden ze versneden en samengevoegd in een patchwork, wat ook weer een spannend beeld oplevert. En

elk tapijt is uniek.' De gerecyclede tapijten zijn uitsluitend bestemd voor de export. 'Dit concept gaat de meeste Turken te ver.'

Poolse ambachtelijkheid

De regio waar we misschien nog wel het meest op moeten letten, is Oost-Europa. Polen om precies te zijn, aldus Li Edelkoort. De gelauwerde trendvoorspeller en voormalig directeur van de Design Academy Eindhoven heeft in de Poolse stad Poznan een nieuwe prestigieuze designacademie opgezet, de School of Form. 'Het optimisme en de energie die ik hier voel, is ongekend. De Polen hebben zo'n ontzettende zin in de toekomst.' Edelkoort prijst vooral de hands on-mentaliteit. 'Ze zijn ontzettend handig. Polen hebben van huis uit meegekregen hoe je groente verbouwt in een moestuintje of hoe je kleding maakt. Het land heeft meer dan een halve eeuw schaarste gekend.'

Een belangrijk verschil met de ontwerpers uit de gevestigde landen is dat deze ambachtelijk kennis wordt gekoppeld aan technologische innovatie. 'Poolse ontwerpers zoeken aansluiting bij industrie.'

Ontwerper Oskar Zieta bijvoorbeeld, bedacht het inventieve 'Plopp'-krukje. De basisvormen van dunne staalplaat worden met een robot luchtdicht op elkaar gelast. Vervolgens worden deze vormen met luchtdruk als een ballon opgepompt. Het resultaat is een ijzersterk maar lichtgewicht stoeltje. 'Ongeveer 60 procent van de meubels in Europa wordt in de regio rond Poznan gemaakt. IKEA is de grootste afnemer. Maar geen enkel meubel is door de Polen zelf ontworpen. Dat is niet goed, ook niet voor West-Europa.' Oftewel: te veel van hetzelfde is ook een vorm van schaarste. 'Het wordt tijd dat we in het Westen kennismaken met producten uit nieuwe landen.' ◀